

Posamezne številke:
Navadne Din 1-
ob nedeljah Din 1-50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri s
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po ceni D 12-50, za ino-
skupno D 20-50, dostavljen na dom
D 14-50, na izkaznice D 12-50,
inaczi po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1-
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritišče doma. Tele-
fon št. 24, - SHS poštnoštevilni
vaščen št. 11.382.

Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. - Rokopisi se ne vračajo.

Leto: IV.

Maribor, nedelja 15. julija 1923.

Številka: 157

Naša zunanja politika.

Maribor, 14. julija.

Reško vprašanje tvori skoro že pet let stalno rubriko v našem časopisu in stalen predmet naše zunanje politike. In vendar je vprašanje danes bolj ko kdaj oddaljeno od definitivne rešitve, razun če se naj smatra za definitivno rešitev načrt Itakije, da se z revizijo rapalske pogodbe, ki jo hoče od naše države izsiliti, nasilno polasti Reke in njenega pristanišča. Ni dvoma, da je reško, oziroma da govorimo bistveno, jadransko vprašanje odločilnega pomena v naši zunanji politiki v splošnem, zlasti pa tudi v gospodarskem pogledu za našo, pa tudi za druge države. Jasno je, da mora v takem vprašanju reprezentanca naše zunanje politike biti povsem na mestu.

Italijanska vlada je stavila naši vladi predlog, da se rapalska pogodba revidira: Reka pripade Italiji, Baroš in Delto, del proste luke in del občine Kastav bi Italija milostno prepustila nam. Italijanski poslanik na našem dvoru Negrotti je o tem predlogu razgovarjal z našim zunanjim ministrom Ninčičem. Naša paritetna komisija in naša vlada bi morali brez oklevanja pokazati vso odločnost, ki je v takem trenutku potrebna, smernica naše zunanje politike bi morala biti na prvi hip jasna. V tem trenutku pa zbolji zunanji minister dr. Ninčič, seje so odložene, sklepov ni — čas se izgublja.

Vsakdo, kdor pazno motri znanje-politične dogodke, mora videti, da v naši zunanji politiki manjka močne roke, jasno začetnih vidikov, krepkih, odločnih potez. Dogodki na Bolgarskem so nas presenetili, zdelo se je, da reprezentanca naše zunanje politike sploh ni bila orijentirana, dokler ni stala pred dovršenim dejstvom. Nešteto krat že smo doživeli neprijetne incidente, ki so pokazali vodstvo naše zunanje politike v najslabši luči. Ene stranke v državi si lasti izključno pravico, da odločuje v zunanje-političnih zadevah, leta sem že imamo radikalne zunanje ministre, leta sem pa že tudi doživljamo razočaranja in neuspehe. Bojimo se, da se bo isto zgodilo tudi v reškem vprašanju.

Demokratska in tudi druge stranke v naši narodni skupščini so že od prvih početkov naše državne samostojnosti stale na stališču da zunanje-politično vodstvo ne sme biti igra skritih kart, ne sme biti domena ene stranke, ampak da se morajo zunanje-politična vprašanja v interesu države razširševati pred širšim forumom. Zato je že stara zahteva zlasti demokratske stranke, da se iz vseh v skupščini zastopanih strank izvoli skupen odbor za zunanje zadeve, ki naj bo opora ministrstva za zunanje zadeve zlasti v velikih odločitvah trenutnih, kakoršen se bliža sedaj, ko nas hoče Italija zopet nasamari v reškem vprašanju. Radikalni se izvolitvi takega odbora z vehemenco upirajo, ne morejo pa navesti niti enega res upravičenega protirazloga.

Ne bomo prerokovali neuspeha naše zunanje ministrstva v vprašanju Reke. Žalostno bi bilo in vso nesposobnost Ninčiča in celokupne vlade bi pred nami razgalil morebitni neuspeh. Toda povdariti moramo, da je danes bolj ko kdaj jasna in očitna potreba parlamentarnega odbora za zunanje zadeve, ki je tudi v interesu ministrstva samega, ker zvali odgovornost z njegovih ram na vse politične stranke. Prej ali slej bo živla nacionalna potreba strla odpor radikalcev.

Zakon o vojski sprejet.

Zavržena zahteva klerikalcev glede službovanja naših fantov doma.

Beograd, 14. julija. (Izv.) Danes ob 9. uri dopoldne se je vršila seja narodne skupščine. Po prehodu na dnevni red je dobil besedo demokratski poslanec Rafajlovič, za njim pa zemljoradnik Dimitrovič, ki sta oba kritizirala zakon o vojski. Vojni minister general Pešić je branil zakonski predlog ter zlasti zavrnil očitke klerikalcev. Izjavil je, da je popolnoma nemogoče sprejeti njihovo zahtevo, naj bi slovenski fantje služili doma.

Uradniške in orožniške plače in doklade.

Beograd, 13. julija. Zakonodajni odbor je nadaljeval razpravo o uradniškem zakonu. Izvoljen je bil pododbor za prebraz zakona o srednješolskih učiteljih. Od Slovencev sta v odboru Reisner in Kremžar.

Beograd, 14. julija. (Izv.) Včeraj je imel ožji odbor radikalne stranke sejo, na kateri se je sklepalo o kompromisnem predlogu glede uradniških in oficirskih plač. Odbor je izdelal tozadeven načrt, ki ga je izročil ministrskemu predsedniku Pašiću. Glasom tega predloga naj bi se sluge izločili iz uradniškega zakona ter naj bi se njihovo razmerje uredilo s posebnim zakonom. Glede člena 137. je bil storjen sklep, da pridejo iz tega člena izvirajoče ugodnosti v poštev le pri onih uradnikih, ki imajo najmanj 10 let državne službe. O uradniških in oficirskih plačah ni bil storjen še nikak definitivni sklep. Izdelana sta bila dva predloga: Zemljoradniki zahtevajo, naj se ureditvi in določitvi plač nekoliko počaka, ker upajo, da se bo naš dinar v

Njegovim izvajanjem je pritril tudi ostali parlament. Ob pol 11. uri se je vršilo poimensko glasovanje. Glasovalo je skupno 175 poslancev, od teh 159 za in 16 proti. Za zakon so glasovali radikalci, demokratje, zemljoradniki, Nemci in džemijet, proti pa prisotni klerikalci in dva socialista. Muslimani se glasovanja niso udeležili, ker so iz Beograda odsotni.

kratkem rapidno dvignil. Drugi predlog je kompromisnega značaja in gre za tem, da bi se začasno določila srednja pot med dosedanjimi in zvišanimi plačami. Stabilizacija uradniških plač naj se izvede sukcesivno po posameznih pokrajinah.

Beograd, 13. julija. Finančni odbor je prometnemu ministru Jankoviću dovolil 40 in pol milijona dinarjev kredita za popravila vagonov in lokomotiv, 10 in pol milijona dinarjev pa za dobavo materijala na račun reparacij. Nato je fin. odbor razpravljala o zvišanju draginskih doklad orožnikom. V sled pre slabih dohodkov je od 18 tisoč žandarjev jih 7 tisoč že izstopilo iz službe. Fin. minister predlaga, naj se žandarjem od 1. avg. naprej zvišajo doklade: v Črnigori in južni Srbiji naj dobivajo po 1300, v Sloveniji, Dalmaciji, Liki, Primorju in Hercegovini po 1100, v Severni Srbiji, Vojvodini, Bosni in Hrvatski po 1000 din. mesečno. Predlog je bil soglasno sprejet.

Reško vprašanje — v enem mesecu likvidirano.

Gibanje fašistov v Trstu in Julijski Benečiji.

Sušak, 14. julija. (Izv.) Kakor se doznava iz reških krogov, je bil provizorični predsednik reške vlade te dni v Rimu ter je podal ministrskemu predsedniku Mussoliniju svojo demisijsko. Mussolini ostavke ni sprejel ter je zahteval od Depolia, naj ostane še mesec dni na svojem mestu, češ da bo dotlej reško vprašanje definitivno likvidirano.

Sušak, 14. julija. (Izv.) Kakor se za-trjuje, italijanska posadka na Reki v zadnjem času ni dobila ojačenj, pač pa je opazati živahno gibanje fašistov v Trstu in po vsej Julijski Benečiji.

Beograd, 13. julija. V današnji seji reške posvetovalne komisije je poročal minister Ninčič o italijanskih novih predlogih glede Reke. V debati se je pokazala enodušnost komisije in ministragle-

Benčiji. — Posvetovanja v Beogradu.

de nadaljnjega postopanja. Vsebinska razprave in sklepov se drži tajno.

Konflikt med Mussolinijem in Diazom radi Reke.

Rim, 13. julija. Med gg. Mussolinijem in vojvodo Diazom se nastala od-krija nesoglasja radi reškega vprašanja. Mussolini želi, da se aneksija Reke doseže diplomatskim putem, Diaz pa hoče z vojsko in mornarico izvršiti vpel v Reko in Dalmacijo in izvesti aneksijo, katero bi Mussolini potem moral priznati. Pet velikih bojnih ladij se je spora-zumelo s Diazovimi namerami in so ho-teli odpluti iz spezijske luke, a moštvo in častniki ostalih brodovskih edinic so se uprli ter zagrozili, da bodo streljali na bojne ladje, če se ganejo iz luke. Moštvo je izjavilo, da noče v vojno.

in nastavljenec se priznava v prečanskih krajih 50% povišanje stanovanjskih doklad. Povišanje stopi v veljavo s 1. julijem.

Govor dr. Beneša v Londonu.

London, 12. julija. Minister dr. Beneš je imel na nekem banketu govor, v katerem je izjavil, da je evropski položaj rešen in da je treba strniti vse pozitivne politične sile, da se rešijo problemi, ki jih Evropa mora rešiti.

BORZA

Curij, 14. julija. (Izv.) Predborsar: Pariz 34, Beograd 6.10, London 26.65, Berlin 0.0024, Prag 17.40, Milan 24.65, Newyork 579, Wien 0.00815, žig. krone 0.0082, Budimpešta 0.0625, Varšava 0.0048, Sofia 5.20.

Zagreb danes ni poslovala.

Poljakinja.

Varšava, 9. julija.

Zdaj ko je prenehal dež in so nastopili lepi dnevi, je Varšava pokazala svojo žensko lepoto, svoj chic... Ali da moramo poklekiniti, če govorimo o Varšavljanah, to nam je povedal že Heine, malo drugače Goethe, to je čutil marsikateri Rus in Francoz; zato sem jaz odvezan dolžnosti, peti himne in bom govoril rajši v prozi.

Na Poljskem silno mnogo žensk študira; na filozofski fakulteti varšavske univerze imajo ženske večino. Izmed 721 srednjih šol na Poljskem je 260 ženskih in 173 koedukacijskih povprečno je torej 40% srednješolcev deklet, a v Varšavi celo 55%. Na univerzah je povprečno 36% žensk.

Slišijo se tožbe, da študije slabo vplivajo na zdravje, a treba povdariti, da je za higijeno na srednjih šolah dobro poskrbljeno. Imam priliko, dnevno in stalno opazovati življenje v varšavski ženski gimnaziji in morem reči, da takega reda, take čistote in obenem duševne svobode doslej nisem videl nikjer na nobeni šoli.

Za šolsko higijeno se poljska država vedno bolj briga. Dočim je v letu 1919-20 le 24% srednjih šol imelo zdravniško skrbstvo, je v sledečem šolskem letu to število naraslo že na 39%, a v letu 1921-22 na 46%. V Varšavi ima vsaka srednja šola svojega zdravnika, ki dnevno ordinira v šoli, in zobozdravnika (zobozdravnico), ki je istotako dnevno v šoli. Značilno je, da je v Varšavi silno mnogo ženskih zobozdravnic (menda večina), ali dentistk.

Ženska ima na Poljskem aktivno in pasivno volino pravico. V državnem parlamentu (Sejm) sedi več ženskih poslank, tudi v senatu so in v avtonomnih zbora »vojevodstev« (oblasti).

Poljakinja se je uspešno borila z »uma svetlim mečem« — le pomislimo na pisateljico Oreszkovo (Ožeskovu) in pesnico Konopnicko — ali borila se je tudi s puško; ob zadnjem boljševiškem napadu so nastale cele ženske legije.

To bi bil zopet čas za petje himne Varšavljanam, ali vem, da bi mi to Jugoslovenke zamerile, zato naj ostane himna v srcu neizpeta. — Dr. Fr. Ilešič.

Politične vesti.

* Velik zbor demokratske stranke v Slatini. V Slavoniji, tej kuli radičevstva, se je vršil v nedeljo v Slatini ob udeležbi 6000 kmečkega ljudstva iz cele virovitiške županije sijajen zbor demokratske stranke, na katerem je govoril o političnem položaju Svet. Pribeževič.

* Reško vprašanje in naša zunanja politika. Dodatno k današnjemu uvodniku pripominjamo, da najnovejša poročila govore o kritični fazi, v katero je dospelo reško vprašanje, ter je splošno mnenje, da je zelo malo izgledov na ugodno rešitev, ker so Italijani že pričeli s pretinjami.

* Za in proti Radiću. Kakor poroča beograjski »Preporode«, postaja spor med radikalnimi poslanci za in proti Radiću vedno večji. Glavni službeni organ radikalne stranke »Samouprava« zadnje čase besno napada Radića in sploh revizijski blok. Del radikalnih poslancev te napade odobruje, drugi pa jih obsojajo, ker so še vedno mnenja, da se je treba s separatisti sporazumeti. Zanimivo je pri tem sporni držanje Pašića. Sporazumasi so zahtevali od njega, da da ukor »Samoupravi« in zahteva, da preneha pisati v tako ostrem tonu. Pašić jih je poslušal in jim na vse pritril in obljubil, da bo izpolnil njihove želje, storil pa še do danes ni ničesar in ničesar ne bo. To je pač njegova taktika.

Še o veliki nesreči na Dravi.

Podvelko, 13. jul.

O tukajšnji veliki nesreči na Dravi vam podam sledeča točna pojasnila:

Župnik Volčič je bil v ponedeljek popoldan na obisku pri veleposestniku Kac-Hirschman v Jančevem vrhu. Ob 16. uri so prišli ponesrečeni župnik Basnik ter bogoslovca Držečnik in Ribič z vlakom na postajo Brezno-Ribnica ter se podali v župnišče v Brezno. — Dekla v župnišču je šla klicat odsotnega župnika Volčiča k pol ure oddaljenemu Kacu. Župnik Volčič je — pustivši pri Kacu klobuk in palico — hitel po desnem bregu Drave do broda Mazaj, vzel tu liter vina ter se prepeljal čez Dravo, kjer so ga pričakovali. V splošnem veselju — z uganjanjem šal — (župnik Basnik se je na pr. izrazil, ko je stopil Volčič na suho: »Že sem imel pripravljen nož, da bi prerezal žico čolna, če ne bi bil videl, da nosiš liter pod pazduho!«) — so popili tam vino, na kar so došli nagovarjali Volčiča, da gredo v župnišče. Volčič pa je obstal na svoji zahtevi, da pojdejo vsi k Hirschmanu, kjer jih bodo vse gostoljubno sprejeli. Prepeljali so se zopet na desni breg in odšli k Hirschmanu.

Gostoljubnost Kacove družine jih je tam zadržala pozno v noč — odšli so proti domu ob pol 24. uri. Pred odhodom jih je gospa Kacova rotla, naj gotovo gredo na Brezniški most ter se naj ne vozijo pri Mazaju čez Dravo. Že dvakrat se je vrv tega broda utrgala in se torej naj ne podajajo v nevarnost v temni noči. — Bogoslovec Držečnik, abstinenc, je še posebej zatrdil gospej, da je lahko brez skrbi, ker bo on ostale tri prav gotovo spravil na most. Šli so v veseljem razpoloženju na desni breg Drave do broda Mazaj, ki se nahaja četrte ure višje postaje Brezno-Ribnica, ravno nasproti vasi Brezno. Brod ni javen, ampak zaseben. Brodnik Mazaj, ki jim je popoldan obljubil jih na povratku prepeljati, je že spal. Ura je že odbila polnoč. Po daljšem klicanju in nagovarjanju se le je Mazaj pristal na to, da jih prepelje. Še niso došli sredi Drave, ko se utrga veriga čolna, ki je tvorila podaljšek žične vrvi. Brez dvoma je brodar postavil čoln preveč počez, močni valovi so pritisnili na celo dolžino čolna in veriga tega naglega pritiska ni prenesla. Da je čoln v trenutku, ko se je utrgala veriga, stal počez, dokazuje tudi to, da so zajeli v čoln precej vode. Ko so pluli proti mostu, je brodar po lastni izpovedi s klici pozival potnike, naj s klobuki izmetavajo vodo, česar pa v strahu niso storili. Tudi jih je nagovarjal, naj skoči kateri iz čolna, ko so bili pri železniški čuvajnici, ki leži na 400 m niže broda, blizu brega. Lahko bi z verigo v roki potegnili potem čoln na breg. Brodar sam, kot pravi, tega ni mogel storiti, ker je veslal v zadnjem delu čolna, in so ostali štirje stali sredi čolna, kjer ni bilo mo-

goče hitro mimo njih. In zopet so se oddaljili od brega. Klicaje obupno na pomoč Marijo, so pluli dalje, dokler niso zadeli kakih 100 m nad Brezniškim mostom na skalo, ki je otrgala čolnu dno. Trenutno so se pogreznili vsi globoko; brodar trdi, da je bil na dnu Drave. Prisedši na površje je brodar zadet ob desko, katere se je oklenil ter se izročil valovom; plavati namreč sploh ne zna. Še par sto metrov daleč je čul za seboj obupne glasove na pomoč. Nižje gostilne Pupaher pa so isti utihnili. On sam, pravi, ni nič kričal; da je postal lažji, je sčel v valovih tudi hlače — bil je namreč le površno oblečen. — Nasproti gostilni Čas ga je slednjič na južni strani Drave vrglo na suho. Podal se je k bližnji koči, kjer je pravil o strašni nesreči ter dobil, popolnoma onemogel od enournega plavanja v valovih, prvo okrepčilo. Grozna novica se je bliskovito raznesla po vsej okolici. V torek tekoni dopoldneva že so došli sosedni duhovniki na kraj nesreče. Opoldne že so došli obupani starši bogoslovca Držečnika iz Ribnice, hoteč izvedeti iz gotovega vira, če je res tudi njihov sin postal žrtev nesreče. Dušo pretresujoč je bil krčevit jok matere, ko so ji morali svedoki to potrditi. Lahko je tudi jokala dobra mati za ponesrečencem, ki je bil vsa leta marljiv dijak in vzoren otrok. Žaluje pa za župnikom Volčičem vsa okolica, posebno pa podpore potrebni. Znana je njegova gostoljubnost in darežljivost. Ni ga bilo človeka, če je došel v župnišče, da ne bi bil obdarovan ali pogoščen. Z njim je zgrubilo pa tudi narodno delo na levem bregu Drave marljivega delavca. Dasi tu in tam zelo strankarski, je stal vendar vedno na narodnem braniku. Radi srbofilstva je bil začetkom svetovne vojne tudi v ječi. V zadnjem času je bil zelo vnet za procvit Jugoslov. Matice. Obžalujemo smrt dveh mož-inteligentov in dveh nadebnih mladencev.

Trupla do sedaj še niso našli nobenega, le klobuki nesrečencev so ostali na površini vode ter so jih blizu Fale dobili. — Pripomnim, da se je isti brod utrgal že dvakrat in je bil čakrat na njem župnik Volčič ter bi bil enkrat že tudi skoro utonil.

Železničar, o katerem ste pisali, je šel k Dravi še le, ko ga je prišla klicati žena brodarja, ki je slišala, da se je vrv utrgala. Seveda železničar ni več ničesar ne slišal ne videl. Nekaj oseb pa, ki pravi, da je slišalo kričanje, ni vedelo, od kod prihaja. Poskusa rešitve od obrežja sem torej ni bilo nobenega.

Podpirajte Jug. Matico!

skega popoldneva. Za senčnim plotom velikega vrta starega občinskega tajnika Pirca nas je ležalo troje mladih deklet na mehki zeleni travi. V prijetnem dremežu smo zrlje proti visoki Medveji, ko je nenadoma za nami nekaj zašustelo in so se preko plota vsi tri odtrgani listi obrabljen ruske slovnice ter popadali na naše za gledalca preveč prozorne neglizbeje. Za listi je padel preko plota med nas čuden, v zamazano plateno obleko oblečen mladenič z raztrganimi in ponošenimi čevlji, golimi, od solca ožganimi prsi, popolnoma moker od znoja in zaprašen od dolge poti. Introdukcija je bila filno neprijetna. Prestašene smo kriknili: in piangle kvišku, zamazan fant — bli je Stipica Radić — pa se za našo zadržko ni zmenil; sedel je v travo ter se sploh obnašal kakor da bi bili že stari znanci. Med tem, ko smo me za silo uredile toiletto, je pričel Stipica govoriti. Govoril je, govoril in govoril, da ga ni bilo mogoče ustaviti. Govoril pa je zabavno in duhovito, čeprav v čudnih skokih in brez logike.

Pripovedoval nam je, da je dijak iz Zagreba, rojen tam nekje v bližini Siska. V šoli se ni mogel nikoli razumeti s profesorji, katere je rad spraviljal v nepriliko ter mesto da bi odgovarjal na vprašanja, započenjal polemiko, na katero so morali reagirati. Že v šolskih klopih je sovražil neumno klasificiranje po knjigi, mesto po inteligenci di-

Industrijsko-obrtna vzorčna izložba v Mariboru

zdrružena z vinarsko, vrtnarsko, umetniško in gradbeno razstavo.

(Od 15. do 26. avgusta 1923.)

S polno paro se vrše priprave za to razstavo, ki obeta, tako glede raznolikosti, kakor tudi glede obsega postati najboljša in največja industrijska obrtna razstava v naši državi. Že na dosedanjih dveh razstavah so mariborski in okoliški obrtniki pokazali, da stojijo na višini in lahko z mirno vestjo sprejemajo inozemsko konkurenco. K letošnji razstavi pa je potegnjena tudi industrija ki je že doslej uspešno izpodrinila tuje izdelke. Zato pa bo letošnja razstava kar se tiče obrti, pokazala našo gospodarsko moč ob najsevernejši meji naše države, ki je doslej stala glede obrtništva in industrije na prvem mestu. O tem so se prepričali tudi obiskovalci lanske razstave, ki je širom naše domovine zbujala pozornost. — Poleg industrije in obrti pa se bo vršila tudi vrtnarska razstava. Vrtnarstvo predstavlja v našem gospodarskem življenju važno panogo, ki pa pri nas še ni dovolj razvita, dasi ima za to vse predpogoje. Tem bolj je potrebno, da se s to panogo našega narodnega gospodarstva, ki lahko postane eden izmed glavnih virov dohodkov, čim temeljiteje upoznamo. Najlepšo priliko za to nudi letošnja razstava v Mariboru. Že lanska vrtna razstava — prva v naši državi — je vzbujala vsestransko pozornost. Poleg cvetlic, zelenjave in sadja bo obsegala tudi drevesnico, kar bo zanimalo zlasti sadjarske kroge. Razstava bo torej ne samo zanimiva, ampak tudi v vsakem pogledu poučna.

Prijave. Že doslej se je prijavilo toliko razstavljalcev iz vseh krajev naše države, da je bil prvotno namenjen prostor za razstavo premajhen. Razstavni odbor se je posrečilo dobiti še nekaj prostora, tako da lahko ustreže vsestranskim željam in sprejema še nadalje prijave toda najkasneje do 20. julija. Po tem roku se prijave pod nobenim pogojem ne bodo več sprejemale, na kar opozarjamo zlasti vse one, ki se še niso prijavili. Omenjamo še, da bodo najboljša dela tudi letos odlikovana. Zato naj nikdo ne zamudi te prilike in se razstave zanesljivo udeleži.

Reklama na razstavi. Razstavni odbor odda več reklamnih tabel in prostorov za reklamo v šolskem poslopiju, kjer se vrši razstava. Opozarjamo vse zainteresirane na to ugodno priliko za uspešno reklamo. Vsa pojasnila se dobe v pisarni razstavnega odbora, Cankarjeva ulica, tel. št. 325.

Opozarjamo vse one, ki nameravajo pridobiti oglase oz. naslove v razstavnem katalogu, da se zgledajo čimprej

jaka, zato so ga vsi smatrali za revolucionarnega duha.

Že v rani mladosti ga je zadela trpka usoda, da so ga močnejši in bogatejši tovariši spravili v šolski zapor. Koliko nešteti ur je Stipica do svojega 19. leta preedel v zaporu! Profesorji niso hoteli popustiti, on pa tudi ne in izgledalo je, da ne bo nobenega studija do vršil s obilnatim izpitom ali akademskim činom. Toda to je bila zanj tudi polstranska stvar, ki ni spadala v njegov življenjski program. Tudi tepec se lahko dokoplje do doktorske časti! Njemu je bilo glavno zasledovati nek gotov življenjski cilj, pa tudi če pri tem trpi, strada in zmruže. Trpljenja se ni bal. Prepričan je bil, da se tudi v največji stiski vedno najde človek, ki ga nasiti.

Solnce je že zašlo za šiljasto Ojstričo, me smo bile že davno uredile raztresene liste ruske grammatike malomarnega Stipice, on pa je še vedno govoril. Ni ga bilo mogoče ustaviti. One počitnice je potoval, seveda po, po Sloveniji, da spozna in prouči bratski narod, ki se v mnogočem razlikuje od Hrvatov in ki je takrat dremal pod nemškim gospodstvom, ne da bi se uprl nečloveški tlaki. Treba ga je prebuditi, navdušiti, ožunati. To je bilo Stipičino mnenje.

Gospodar, stari koreniti Slovenec Piro in njegova žena, znana v vsej takojšnji okolici vsled poznavanja zdravilnih zelišč, s katerimi pomagala bol-

pri oglašnem zavodu Ivo Sušnika v Mariboru, Gosposka ulica 36, ali pa v pisarni razstavnega odbora, Cankarjeva ulica v šoli. Akviziterji bodo obiskali vsakogar, radi tega se prosijo, da se jim takoj pri naročilu izroče teksti ali besedilo za oglase.

Vsa pojasnila glede razstave daje edino pisarna razstavnega odbora v Mariboru, Cankarjeva ulica, tel. št. 325, kamor naj se blagovolijo obrniti vsi zainteresirani.

Mariborske šole.

Državna gimnazija v Mariboru. Ker izza prevrata naše srednje šole, žal, ne morejo več izdajati tiskanih letnih poročill, prinašamo tu nekaj statističnih podatkov o naši gimnaziji. Na koncu šolskega leta je štel zavod 472 dijakov (med njimi 62 deklic); prvi 4 razredi so imeli vsak po 1 vzporednico, bilo je torej 12 razredov, vsi razmeroma močni, nobeden pod 30 (najšibkeji 33) dijakov. Po narodnosti je bilo nad 96% Jugoslovancev (Slovencev, Srbov, Hrvatov), 3% Nemcev; po veroizpovedi nad 98% katoličanov, nekaj nad 1% pravoslavnikov, 0,4% brez konfesije. V naši državi rojenih je 66%, v drugih državah 34%. Po poklicu staršev je bila pred prevratom redno vsaj polovica dijakov s kmetov, zdaj je teh le 22%, dočim je zdaj največ uradniških sinov (25%) in bi bilo to število še mnogo večje, če med našimi štejem učiteljske sinove (8%); mnogo je tudi železničarjev (15%); obrtniških je 10%, trgovskih 7%. — Draginjske, prometne in stanovanjske nepravilnosti, vzrok, da se študijam posvečajo v prvi vrsti domačini, ti pa kajpada brez izbire; iz tega se tudi razlaga, da so učni uspehi haš v tistih razredih, kjer je razmeroma največ kmetiških dijakov (to sta 4. b razred in 7. razred), najboljši. — Učni uspehi so na tem starem zavodu, ki vzdržuje trdne tradicije, i to leto poljni, kakor se v posameznih letih le neznatno izpreminjajo; odlični uspehi je doseglo 13%, zelo dober 2%, dober nad 58%, slab 9%, ostali imajo ponavljalni izpit.

m IZJAVA. Ker je uvedla uprava Ljudskega odra jezuitsko metodo in one, ki so že prijavili svoj izstop, naknadno pismeno obvešča, da jih je izključila, ker so naprednjaki in bog ve kaj, izjavljam tem potom javno, da izstopim iz Ljudskega odra, da si gg. ne bodo domisljevali, da so me izključili. Drago Kocmur.

Pristopajte k CMD!

nikom, sta nas bila že davno pozvala na večerjo. Toda kam z našim gostom? Brez kovčeka, brez rjuh, zamazan, raztrgan — kdo nam bo verjel, da je to inteligent hrvatski dijak? Verjeli so nam Slovenci brez pomisleka. Stara Pirčevka ga je odvedla najpreje v kuhinjo, da se počene opere, dala mu je možovo srajco in obleko, njegovo po vrgla v vodo, da se preko noči opere. Na to smo sedli k večerji. Gospodar je najprej stajal iz Evangelija, dočim smo me pohlepno gledale v praženo postrv, boječ se, da se ne ohladi. Stipica je le s težavo molčal; bil je strašno smešen v starčevem preširokem odelu. On sam tega seveda ni opazil. Ko se je počeno najedel, smo ga pričele dražiti in zbijati šale. Krog nas se je zbrala običajna naša družba, pešička mozirske inteligence, učitelj, uradniki, gospe in gospodične, Zapeli smo slovenske pesmi. Tudi Stipica nam je hotel nekaj zapeti, toda stara Pirčevka ga je prišla za roko, ga siloma odvedla v prvo nadstropje, kjer so bile tudi naše sobice ter ga kakor neposlušno dete spravila v posteljo, da se odpočije. Odnesla mu je starčevu obleko in Stipica je moral hočeš-nočeš ležati.

Naslednjega jutra nas je prebudil Stipica iz najslajšega sna. Naša soba je bila poleg njegove, še več — me smo morale iti skozi njegovo. Stipica je hodil v sami srajci sem in tja po sobi ter z gročkim glasom recitiral iz knjige

Dijak Stipica Radić v Sloveniji.

V zagrebškem »Jutranjem Listu« je objavila goska Antonija Kasović-Cvijić pod naslovom »Stipica«, spomin na prvo srečanje s sedanjim »predsednikom hrvatske republike«. Ker se je to srečanje dogodilo takrat, ko je bil Stipica še dijak in to ravno v slovenskem Mozirju, bo gotovo tudi naša javnost zanimalo, kakšen je bil ta Stipica takrat, kako se je obnašal in kako je mislil. Gospa piše:

Spoznala sem ga v mladosti na zelo nenavaden način, kakor je vse nenavadno in bizarno, karkoli je v življenju začel. Takrat še nismo poznali seljaških skupščin in pozdrava »Hvaljen Isus, živila republika!«, katerega moja mirna, daleč od politike živeča duša tudi še danes ne more razumeti. Toda že takrat si je znal Stipica uzurpirati nekako nadoblast, nekako priznanje, čeprav je bil še raztrgan dijaček.

Srečala sva se v Savinjski dolini, v prijaznem Mozirju, blivšem Prassbergu, kamor je zagrebški primarij dr. Fon pošiljal zagrebške učiteljice na oddih, svetujoč nam dobrodušno: »Če imate denar, idite v Gleichenberg, če ga pa nimate pojdite v Prassberg!« (Fonov rojstni kraj), a me smo seveda odšle v Prassberg. Bilo je nekega vročega jesen-

Dnevna kronika.

— Polkovnik Janko Vukasovič-Stibilj V ljubljanski garnizijski bolnici je v petek zvečer ob 10. uri umrl umirovljeni polkovnik Janko Vukasovič-Stibilj, star 73 let. Bil je rojen l. 1851 v Vrtovinu pri Ajdovščini. Po dovršenih študijah na navtični šoli je vstopil v mornariško službo, l. 1875 pa je odšel kot dobrovoljec v Beograd. Pod Petrom Mrkonjićem se je udeleževal osvobodilnih bojev v Bosni. Kasneje se je pridružil srbskim legijam v bojih proti Turkom. L. 1877 je vstopil v redno srbsko vojsko in se udeležil nešteti bojev. Bil je tudi večkrat odlikovan. Opetovano je stal na čelu celokupne žandarmerije. L. 1921 je vstopil v pokoj. Blag spomin vrlému jugoslovanskemu junaku!

— Upokojeni, katerim so dosedaj izplačevali njih pokojninske prejemke davčni uradi (v Ljubljani finančna delna blagajna), bodo od 8. avgusta 1923 dalje prejemali svoje prejemke od računovodstva delegacije ministrstva financ preko poštne čekovnega zavoda. Ti upokojeni naj se takoj zgledajo pri pristojnem davčnem uradu, da podajo tam natančni naslov. V bodoče naj pravočasno javijo vsako spremembo naslova računovodstvu delegacije ministrstva financ, kamor naj se tudi obračajo radi eventualnih sprememb glede draginskih dolžnin in radi drugih reklamacij.

— Podeljevanje našega državljanstva. Beograjski listi poročajo, da je notranje ministrstvo prišlo na sled velikim nepravilnostim, ki so se godile s podeljevanjem našega državljanstva. Razne krajevne oblasti so z državljanstvom naravnost trgovale. Stotinami raznih ljudi, ki niso Slovani in ki so poleg tega še strašni nasprotniki naše države in našega naroda, so se s strani lokalnih oblasti podeljevala priporočila in potrdila, da so slovanskega pokolenja in duha, da so navdušeni naši patrioti itd. Posebno v Vojvodini je bilo v tem oziru grozno. Tisoči madžarskih iredentistov in hujšakov so na ta način dobili naše državljanstvo. Ministrstvo bo odslej strogo pazilo pri podeljevanju državljanstva, slučaj pa v katerih je bilo grdo mistificirano, bo preiskalo in revidiralo sklepe. Mislimo, da bi bilo tudi pri nas dobro revidirati precej rešitev opcije raznih zagrizenih Nemcev, ki so optirali za naše državljanstvo ter pri tem navekali slovenski materni jezik in pokolenje. Čeprav ne znajo niti besede slovensko in so hoteli postati naši državljani le zato, da bi nas gospodarsko izžemali in rovali obnemem lažje proti našemu narodu in državi. Poznamo ljudi, ki so, dokler njihove opcije še niso bile rešene, dobro znali slovensko in se kazali čisto spreminjene, ko pa so postali naši državljani, niso več spregovorili slovenske besede in so postali zopet nemški, pangermaniki hujšaki. Odvzetje že podeljenega državljanstva takim ljudem, bi vsi rodod-

Gregorčičeve rodoljubne pesmi. Zamanamo ga prosile, naj leže v posteljo, da pridemo skozi njegovo sobo ven. Stipica je pozabil na vse usluge, katere smo mu prejšnjega dne napravile, postal je objesten in nam celo zagrozil, da bo vsako, ki pride v njegovo sobo, poljubil. Ves se je spremenil. Kaj storiti? Klicati na pomoč! K sreči je kmalu prišla stara Pirčevka, ki mu je prinesla opravo in zakrpano platneno obleko, dočim mu je možovo srajco morala pustiti, ker je njegova pri pranju razpadla. Tudi čevlji niso bili več za rabo, zato je moral obdržati starčeve. Stipica pri vsem tem ni niti trenil z očesom; neprijetnosti in zadrege ni poznal nikoli. Povsod se najdejo ljudje!

Po zajutku se je Stipica sprl z nekim fratrom radi verskih vprašanj. Bil je svobodomislec, popoln ateist. Frater pa je povabil s seboj v samostan. Na zvečer, ki leži v krasni prirodi nad Savinjo. V samostanu je ostal Stipica cel dan ter motil sveto tišino samostanskih zidov. Kljub temu se je priljubil staremu priorju, kateremu je ugajal njegov bojeviti duh ter mu je ob slovesu podelil nekaj knjig in par čevljev. V dveh, treh dneh pa je Stipica postal v Mozirju nvaževana osebnost. Čeprav se niti najmanj ni trudil, da se z lepimi manirami prikaže ljudem kot kulturni človek, je vendar vse osvaja s svojim

ljubi z veseljem pozdravil. Ugotoviti pa bi bilo treba, kdo je tem ljudem napisal priporočila, na podlagi katerih so se njihove opcije ugodno rešile?

— Na eni strani redukcija, na drugi pa nove namestitve. Pravosodno ministrstvo je razpisalo celo vrsto mest za nove uradnike, enako sprejmejo nove uradnike tudi nekatera druga ministrstva in to istočasno, ko se govori o redukciji, ki pa služi radikalom menda samo zato, da se iznebe ne ljubih uradnikov, ki niso pristajali njihove stranke.

— Državni higijski zavod v Ljubljani se svečano odprl v ponedeljek dne 16. tm, ob pol 11. uri dopoldne. Zavod ima svoje prostore v splošni bolnici in začne istočasno z obratovanjem. Zavod je namenjen strokovnemu delu na polju splošne in specialne higijene in bo vršil preiskovanja pitnih in odpadnih vod ter vod za uporabljanje, analize mleka in drugih živil, preiskovanja razkuževalnih sredstev in strojev, asanacija krajev in tehničnih naprav. Proučeval bo socialno higijenske razmere in nedostatke med narodom, zbiral zadevni material in izdeloval zdravstveno statistiko. Udeleževal se bo pobiranja epidemij in nalezljivih bolezni. V ta namen je zavodu pridržena epidemijaska avtokolona, obstoječa iz petih sanitetnih avtomobilov. Poleg tega in podobnega dela se bo v zavodu nasledoval razvoj higijenske znanosti po svetu, obdelovala se bodo aktualna vprašanja na polju z namenom uveljavljanja, izkoriščanja in posplošenja vseh vrst higijenskih pravil in pridobitkov med narodom.

— Kako postopajo Grki z Jugoslovenci. Na Grškem živi več tisoč Srbov, ki nikdar ne taje svojega prepričanja, da je njihova prava domovina Jugoslavija. Grki postopajo z njimi zelo nasilno. — Značilen primer grške nasilnosti navaja bitoljska »Južna Zvezda«. Nek jugoslovansko misleči grški državljani je pobegnil iz grške vojske. Ker ga oblasti niso mogle dobiti, so se hotele maščevati na njegovi ženi, ki je tudi našega rodu. Najprej so jo mučili in prisilili, da se je odrekla svojemu možu. Nato so jo hoteli omožiti z onim, ki bi jo najdražje plačal. Ker uboga žena ni hotela privoliti v to sramoto, so jo zaprli v ječo. Iz ječe so jo rešili družinski prijatelji šele čez par tednov. Pred odhodom pa so jo vojakci posilili.

— Lahki za predilsko železnico. »Giornale d'Italia« se zavzema za dogotovitev predilske železnice, ki veže Koroško, Štajersko in Avstrijsko s Trstom. Zgradba te železnice bi imela tudi posledico, da bi bila Jugoslavija bolj popustljiva v vprašanju južne železnice — tako meni laški tisk.

— Rusko šolstvo v Jugoslaviji. Ruski emigranti imajo v naši državi celo vrsto svojih šol. V Sarajevu obstoji ruski kadetski korpus, ki šteje 325 gojencev, v Beli Orkvi enak korpus s 385, v Bilegici 340 gojencev. V Novem Bečuju je harkovski dekliski institut (284 gojenk), v Beli

vednim klepetanjem, včasih resnim, včasih šaljivim.

Kljub temu je bil za skrbno oblečene in čiste Slovence Stipica čudna prikazen. Nizek mladenič, anemičen, oslabele od siromaštva in vsakojakih nezgod, z obrazom in glavo v obliki hruške, z rano poraslimi močnimi brki, od solnce opočenno kožo, kostravimi lasmi in kratkimi vratom ter širokimi ploščatimi zobmi, je bil nenavadna pojava. Ko je s kom govoril, se mu je vedno bolj približeval, se navduševal in gestikuliral, stiskal pesti človeku pod nos, gledal s svojimi vodenimi kratkovidnimi očmi ter govoril in govoril, da je poslušalec vsega opljuval. Če se mu je porodila kakova ideja, jo je razlagal v brezkonnem govoru.

Naenkrat je pričel nekdo širiti po Mozirju vest, da je Stipica agent provocateur in da se ga je radi tega treba ogibati. Bila sem zelo radovedna, kaj bo iz tega nastalo. Drugo jutro po komersu, prirejenem njemu na čast, sem tiho potrkala na njegova vrata. Stipica se ni oglasil. Ni ga bilo več, odšel je rano v jutro dalje nekam proti zapadu, ne da bi se od koga poslovil, ne da bi se nam ali drugim zahvaljal za uslugo ter je pustil v sobi vse darove: knjige, toplo suknjo in nove samostanske čevlje. S seboj je odnesel samo svojo raztrgano rusko gramatiko.

Orkvi marijanski donski institut (221). V Vel. Kikindi imajo Rusi rusko-srbsko dekliski gimnazijo; ruska gimnazija je tudi v Beogradu. Vse te šole baje vzdržuje naša vlada. Razen teh šol obstoji tudi več zasebnih, med njimi ena realna v Sloveniji.

— Novi bolgarski poslanik v Beogradu. Bolgarska vlada je imenovala bivšega načelnika ministrstva za zunanje zadeve g. Vakareskega za pooblaščenega ministra v Beogradu.

— Reguliranje večjih rek. Ministrstvo poljedelstva in vod je odobrilo kredit za regulacijo nekaterih naših večjih rek, ki ob deževju poplavlajo polja in povzročajo s tem veliko škodo.

— Čehi v dalmatinskih letoviščih. Beograjski listi so prinesli zanimivo statistiko o koristi, ki jo ima Jugoslavijo od obilnega obiska Čehov v dalmatinskih in drugih primorskih kopališčih. Po uradnih statističnih podatkih je ugotovljeno, da je od 10. junija tl. zaprosilo za jugoslov. vizum približno 60.000 čeških državljanov. Že sami vizumi so prinesli državni blagajni 13.500.000 Dinarjev. Vožnja iz Maribora v Bakar in nazaj se računa na 81.600.000 Din. Potem prinaša lepe milijone vožnja od Bakra po morju. Če računamo, da ostane vsak češkosl. letovišnik 20 dni pri nas in izda povprečno 100 Dinarjev na dan, dobimo skupno svoto 120.000.000 D, oziroma, včevši vse gornje dohodke, 242 milijonov 136 tisoč Din. Te številke so najljepši dokaz, kako ogromnega pomena je za našo domovino tujski promet. Žal, da država kakor tudi posamezniki store veliko premalo, da bi Primorje in Slovenija postala križišče svetovnega tujskega prometa, k čemer sta določena od narave. V tem oziru nas čaka še ogromno dela in ravno na tem polju ima zasebna podjetnost široko polje za svoboden razmah.

— Za potovanje v Nemčijo. Nemške države so izdale enotne odredbe o potovanju inozemcev na nemško ozemlje. Odslej mora vsakdo, kdor želi potovati v Nemčijo, dobiti od konzulata razen vizuma še posebno dovoljenje, da sme bivati v Nemčiji (Aufenthaltsbewilligung). Za to dovoljenje je plačati policoji za prve tri dni 3 zlate marke na dan, za naslednjih 11 dni po 2 zlati marki in za vsak naslednji dan po 1 zlato marko. Za 1 zlato marko se plačuje 80.000 papirnatih mark. V inozemstvu smatrajo ta »Kopfsteuer« za nepotrebno šikanjo, zato pa letos ni preveč navdušenja za nemška letovišča.

— Gagliardi se vrnil. Znani hrvaški veleizdajnik Gagliardi, ki je od prevrata sem pa do zadnjega časa bival v inozemstvu in pletel mreže spletke proti naši državi, je dobil od radikalne vlade dovoljenje za povratek in se sme svobodno gibati v državi. »Riječ« pripominja: manjka samo še, da se mu da orožni list, mesto javnega bilježnika ali pa — šefa policije.

— Razbojnik v Črni gori. V Žabljju v Črni gori je te dni orožniška patrulja izsledila četo sedmih odmetnikov, ki so se skrili v neko prazno hišo zunaj vasi. Orožniški narednik se je skrivoma prikradel tik do hiše ter vrgel skozi okno v hišo bombo, ki je raniła vseh sedem razbojnikov. Kljub ranam pa se je posrečilo razbojnikom še vteči. Ker je bila patrulja prešibka, jih ni mogla zasledovati, odposlana pa je bila kmalu za tem za ranjenimi razbojniki močnejša orožniška četa.

— Nov trg v Srbiji. Ministrstvo notranjih del je povzdignilo vas Dolnja Krčina v moravskem okrgu v trg (varšico).

— Premestitev zrakoplovnega poveljstva. Ministrstvo vojne in mornarice je odredilo, da se premesti poveljstvo vojnega zračnega brodivja, ki se je doslej nahajalo v Petrovaradinu, v Beograd.

— Nove solarne v Ulčinju. Uprava državnih monopolov je sklenila povečati dosedanje naprave za pridobivanje morske soli v Ulčinju v Črni gori in zgraditi še nove.

— Tropska malarija v Srbiji. V Grocki v Srbiji se je pojavil te dni slučaj tropske malarije, ki je zelo nevarna in nalezljiva. Zdravstvena oblast je ukrenila vse potrebno, da se bolezen ne razširi.

— Bolgarska zvestava v Macedoniji. Kakor poroča beograjski »Preporod«, zadnji vpadi bolgarskih komitašev v na-

šo Macedonijo niso imeli toliko političnega značaja, ampak so bili le delo razbojnikov in roparjev. Bolgarski komitaši so morili in ropali, kar so dobili. Vsled tega je naša vlada poslala bolgarski ostro noto, v kateri vprašuje, kaj namerava Cankova vlada ukreniti proti tem banditom, katerih glavar se nahaja v Sofiji kot pomočnik sedanje vlade. Naše orožniške patrulje in vojaške oblasti v Macedoniji so dobile strog nalog, da morajo z vsakim bolgarskim komitašem ki ga dobe, postopati po kratkem procesu, to se pravi, da ga morajo na mestu ubiti.

— Odpoved Bleerovega posojila. Ker Bleerova skupina ni izpolnila svojih obveznosti, je bilo posojilo odpovedano. V tej zadevi je posetil finančnega ministra zastopnik Bleerove skupine, inženir Ljubiša Praporčetič. Kakor se doznav iz poučenih krogov, namerava vlada najeti novo posojilo v Londonu, s katerim naj bi se izvršila vsa dela, ki so bila nameravana za Bleerovo posojilo. Ta predlog je stavilo prometno ministrstvo, ki je ob enem predlagalo, naj se čimprej prične z zgradbo jadranske železnice. Glasom vesti, ki krožijo po Beogradu, potekajo tozadevna pogajanja v Londonu zelo ugodno. V zvezo s tem se spravlja tudi poset angleškega poslanika pri finančnem ministru. V prihodnjih dneh dospe naš poslanik v Londonu v Beograd, kjer bo podal vladi točno poročilo o poteku pogajanj.

— Orjuna v Bolgariji. Sofijski jugoslovensko orijentirani Bolgari so se obrnili na vodstvo Orjuna s prošnjo za pravila in instrukcije, ker hočejo ustanoviti v Sofiji Orjuno, potem pa razširiti organizacijo po vsej Bolgarski. Bolgarska Orjuna bi nasledovala isti cilj kakor v naši državi — popolno politično, narodno in kulturno ujedinjenje vseh Jugoslovenov.

— Uradniki — obsojeni radi špijonaže. Glasom časopisnih vesti se je vršila 12. tm, pred sodiščem v Brnu razprava zoper pet obtožencev radi špijonaže na korist Poljske. Med obtoženci, ki so vsi češkoslovaški državni uradniki, sta tudi dva uradnika vojaške komande v Brnu. Vsi obtoženci so bili spoznani krivim ter obsojeni v ječo od 13 mesecev do treh in pol let.

— Masarykovo potovanje v Pariz in London. Predsednik češkoslovaške republike bo oficijelno posetil Pariz in London. Za njegov sprejem zahteva francoska vlada kredit v znesku 280.000 frankov kar znači da ga hoče sprejeti na kar največičastnejši način. V utemeljevanju te svoje zahteve pravi, da bo imel francoski narod priliko, pozdraviti v svoji sredi vzor-patriota, čegar stremljenje je bilo skupno z antanto osvoboditi Češkoslovaško.

— Polom Slovaške narodne banke. »Moravske Noviny« poročajo, da se je pri reviziji Slovaške banke, ki je zabredla v plačilne težkoče, odkril pomankljivost v znesku nad 21 milijonov čeških kron.

— Aretacija ponarejevalcev lir v Budimpešti. Iz Budimpešte poročajo: Pred nekaj dnevi je policija prišla dva italijanska državljana, ki sta razpečevala ponarejene italijanske bankovce. Nadaljnja preiskava je dognala, da gre za celo družbo ponarejevalcev, ki ima svoj sedež v Trstu. Tej družbi načeljuje nek bivši učitelj Puia.

— Drugod občine zidajo. Iz Brna poročajo, da je tamošnji mestni svet predlagal mestnemu zastopu, da naj občina najame posojilo v znesku 10 in pol milijona Kč za zgradbo stanovanjskih hiš.

— Spolna okužba se kaznuje. Senator Matrin je predložil francoskemu senatu zakonski načrt, po katerem bi naj bila kaznovana vsaka oseba, kateri se dokaže, da je vedoma okužila drugo osebo s spolno boleznijo. Kazen bo enaka on, ki velja za telesno poškodbo, storjeno v sovrážnem namenu. Sličen zakon imajo že na Danskem in Finskem ter v nekaterih švicarskih kantonih. Čuditi se je le, da ni tak zakon upeljan že v vseh civiliziranih državah. Posledice spolne okužbe so vendar težje nego udarec s palico ali kaj podobnega.

— Ruska vojno-republikanska liga. V Parizu se je nedavno ustanovila ruska vojno-republikanska liga, ki si je nadelala nalogo, zediniti vse ruske vojake, ki žive v emigraciji, na temelju republikanskih principov.

— Za poljskega poslanika v Pragi je imenovan znani poljski publicist in novinar Stanislav Grabski, doslej urednik lista »Słowo Polskie«.

— Polom fašistovskega sindikalizma. Na seji narodnega sveta fašistovskih organizacij v Rimu je predsednik fašistovskega sindikata izjavil, da imajo fašisti predvsem skrbeti za popolno uveljavljanje italijanskih interesov, vsled česar ne morejo braniti delavstva pred zatiranjem kapitalistov, v kolikor niso tuji. — Vse drugače so pač govorili fašisti pred vstopom v vladol — Delavstvo je očitno videlo položaj in je bilo na seji fašistovskega narodnega sveta ugotovljeno, da je od 1.800.000 organiziranih članov, plačalo sindikalno članarino komaj par tisoč. Sindikalno glasilo izhaja z ogromnim deficitom.

— Največji most na svetu. Severno od Newyorka stavijo na reki Hudson most, ki je največji na svetu. Dolg bo 777 metrov. Njegovi stebri bodo visoki 116 metrov. Vozni prostor bo širok 13 metrov, tako da bodo mogli voziti čez most 4 avtomobili hkratu.

— Samomor katoliškega duhovnika. V Nitri na Slovaškem se je po noči od sobote na nedeljo ustrelil z revolverjem katoliški duhovnik češkoslov. armade Jozef Zdravlek. Bratislavski »Slov. Denik« piše o njem, da je bil vzgleden duhovnik, zvest narodnjak in nežno čuteč človek. V prostem času je najrajši negoval vojaške grobove in se je tudi ustrelil na pokopališču. Vzrok samomora so intrige proti njegovi osebi. Pokojnik ni bil pristaš Hlinkove ljudske stranke, ki v Nitri vedri in oblači. Hlinkovci so hoteli imeti na njegovem mestu drugega človeka in so to naposled res dosegli. Zdravlek je bil premeščen v nek manjši kraj. Ta degradacija je nežno čutečega duhovnika tako užala, da si je vzjel življenje. »Slov. Denik« zahteva strogo preiskavo.

— Nov ruski list v Berlinu. (Ruski list.) S 1. julijem je začel izhajati v Berlinu pod naslovom »Berlinskaja Novost« nov ruski dnevnik informativnega značaja, ki se ne bavi s politiko. Pri listu je zaposlenih več znanih ruskih literatov.

— Ruski mušik ne zaupa komunistom. Na zadnji seji komunistične stranke v harkovski guberniji je poročal eden izmed najuglednejših pristašev komunistične stranke o svojem agitacijskem potovanju po ruskih selih. Naglašal je zlasti, da je ruski mušik zelo nezaupljiv napram vsakemu tujcu, zlasti pa še napram onim, ki prihajajo iz mesta. Zadnje trohico zaupanja pa izgubi v očeh ruskega mušika vsakdo, ki začne razpravljati o komunistih. Zato je predlagal, naj se ne pošilja več komunističnih agitatorjev na deželo, ker to komunistični stvari več škoduje nego pa koristi. Najlažje, pravi, bomo pridobili mušika s slaščicami in rakijo. Torej popolnoma caristične metode!

— Zaščita upnikov na Madžarskem. Vслед stalnega padanja madžarske valute je madžarski pravosodni minister predložil narodni skupščini zakonski načrt glede zaščite onih upnikov, ki so dali posojila v dobri valuti, a dobe v povračilo mnogo manj vredno. Glasom tega zakona se morajo vsi dolgovni zabeležiti tudi v »pšenični« valuti, t. j., koliko pšenice bi se lahko kupilo za dotično vsoto za časa najetja posojila. V razmerju s to vrednostjo se mora vršiti tudi odplačilo dolga. Neredni dolžniki morajo povrh tega plačati še 10 odstot. diskontne mere kot odškodnino.

— Mussolinijeve obtožbe proti časopisu. Ministrski predsednik Mussolini je v zbornici poročal o napadih tiska na dinastijo, vladu in papeža. Izjavil je, da se ti deloma prikriti napadi jasno izberejo iz nekaterih poročil, polemik in javnih napadov nekaterih listov. Doslej proti temu ni hotel nastopiti, toda, ker ne poneha, bo podvzel energične korake. Pravosodni minister je dobil nalog, da izdela takoj primeren zakonski načrt ter ga predloži ministrskemu svetu.

— Pomanjkanje zdravnikov v Rusiji. Glavni urad za strokovno izobrazbo je sporočil komisarijatu za narodno prosveto, da vlada v Rusiji veliko pomanjkanje zdravnikov. Za časa premirja je bilo v Rusiji 32.000 zdravnikov, danes pa jih je komaj 13.000, a še od teh je polovica nezadostno izobrazena.

Seja občinskega sveta mariborskega.

Ostavka odbornika g. Bureša odklonjena. — Nova tekstilna industrija na Teznu. — Podpora botnici usmiljenih bratov v Ljutomeru. — Inozemsko posojilo. — Vprašanje mestnega pokopališča. — Paviljoni »Učiteljskega doma«. — Mestno elektriško podjetje — delniška družba.

Maribor, 13. julija.

Današnja seja je bila po dolgem času zopet enkrat stvarna, brez dolgih, nestvarnih debat, kakor so postale običajne v našem občinskem svetu.

Uvodoma poroča župan, da je obč. sv. g. Bureš (JDS) odložil svoj mandat, ker je bila njegova rodbina deložirana iz lastne hiše. Na predlog obč. svet. dr. Šernca je bila ostavka zavrnjena, ker je brez pravne podlage.

Tekstilna industrija d. d. Zagreb namerava na Teznu zgraditi veliko tovarno ter prosi, da se ji dovoli dobava vode iz mestnega vodovoda. Tudi prosi, da se ji dovoli v bližini mestnega vodovoda zgraditi lastni studenec. Prošnjo se ugoditi.

Usmiljenim bratom v Ljutomeru se dovoli za zgradbo bolnice 2500 Din. Dr. Šernec je utemeljeval svoj predlog s tem, da bo prišla ta bolnica, ki je zelo potrebna, v korist tudi tukajšnjemu prebivalstvu, ker bo znatno razbremenila mariborsko bolnico.

Poročila odškov.

Prostovoljno gasilno društvo prosi za povečanje vrat na garaži, ki so za novo brizgalno premajhna. Prošnjo se ugoditi.

V zadevi najetja inozemskega posojila v znesku 500.000 švicarskih frankov se pooblaste župan in obč. svet. Bahun in Kežar, da izposlujejo pri pokrajinski upravi tozadevno dovoljenje in podporo, ter da poizvejo, kje bi se dalo tako posojilo najeti.

Pedagoškemu krožku in Slov. šolski Matici se dovoli podpora po 1000 D.

Mestnemu pogrebniemu zavodu se dovoli popravilo opreme. Stroške mora kriti zavod iz tekočih dohodkov.

Prošnja vojaške oblasti za določitev posebnega oddelka na mestnem pokopališču za vojaške grobove, ki jih bo vojaštvo samo upravljalo, se odloži do prihodnje seje, na kateri se bo pretresala zadeva mestnega pokopališča.

Društvo »Učiteljski dom« prosi za preustrojenje stavbišča za zgradbo enonadstropnih paviljonov na starem vežbališču pri Ljndskem vrtu. Ker ima ta prostor v najemi vojni erar še do julija 1924, se prošnja v principu ugoditi ter prostor rezervirati, o podrobnostih pa se bo sklepalo še le o svojem času.

Mestni plinarni se odobri kredit v znesku 30.000 dinarjev, za zgradbo retortne peči.

Daljša debata se je razvila o mestnem elektriškem podjetju. Pokrenila se je misel, da bi se podjetje spremenilo v delniško družbo z občno kot glavno delničarko. V to svrhu se bo najprej zaslalo mnenje nepristranskega strokovnjaka, nakar se bo sklicala anketa interesentov.

Po rešitvi nekaterih manjših zadev je bila javna seja ob 22. uri zaključena, na kar se je vršila še tajna seja.

V nedeljo 15. julija 1923 vsi

na telovadni nastop in veselico

Sokola v Studencih.

Dopisi.

Iz Slovenskih gor. Smo vedno upali in se bali. Upali smo lepega vremena, bali smo se nadaljnjega deževja. In tukaj je lepo vreme že deseti dan in še vedno kaže na lepo. Slovo smo strahu dali, pri upu smo ostali. Vse kosi, vse suši, vse spravlja seno pod streho, »vse se zdaj giblje, veselo živje, vse vriška in prepeva, ko se voz za vozom dišečega sena ponočno maja proti domačemu skednju. Gospod urednik, pridite si ogledat vesele

obrazе naših dobrih slovenskih goričanov. »Juhej! — hvala Bogu, hudiču pa figole, vzkliknil je dobrovoljni kmetič, ko je prigibal ovenčan zadnji seneni voz pod streho, raz katerega se je razlegalo vedro petje naših čilih rudečeličic, kmečkih deklet. Na kmetih, o! na kmetih ali kakor pravite Vi, gospod urednik, na deželi je miru in sreče dom! (Oh da se ne spominjam volitev in političnih shodov, tedaj seveda je tudi pri nas ob hudi uri, ko: toča prihruje, žito zdrobi, sreča, veselje — z njive zbeži). Res, nikjer se toliko čistega in nedolžnega veselja ne vžije nego na kmetih! Gospod urednik, kar vrzite pero in pridite in grabljajte in »zauckajte« z nami, tedaj boste videli in vedeli, kaj je lušno! Pa velika strnena žetev se je že začela. Ječmeni se imamo skoro pod klobukom, rž (pri nas pravijo žito) pride kmalu na vrsto, potem pa rumena pšenica. — Prepelica že kliče iz razgona svoj vabljivi — pet pedi! Ljudje pravijo, da poje: pet potic, pet pogac, hitar vina, vrč vode koscem gre! Kako življenje nad žitnimi poljem! Slak pa se vspenja na vmesni rdeči mak, kakor poredni deček na črešnji! Kar iz srca nam doni pesem: Poleti koševam planine, doli, in srpe brušvam, ko žito zori! Juhej! Gospod urednik, kar veselite se, bogata strnena žetev, moka bo ceneja, kruh bo ceneji, vse bo ceneje! Pa... peti... tiho! Zagrebški borzni spekulantje in verižniki v Novem Sadu že vlečejo ugodne glasove na ulho; — gotovo bodo zopet hoteli žito po ceni pokupiti in potem z njim verižiti! Sam Bog nas varuj te kuge! Kaj ne, malo predolg sem v svojem poročilu? Pa saj nič ne škodi, če Vi zaprasi meščani kaj podrobnejše zveste o našem podeželskem življenju. »Tabor« radi čitamo tudi na kmetih, ker rad poroča tudi o našem življenju. Tako je prav! Zdaj pa Vas moram gospod urednik malo pokregati. Povejte nam, zakaj ne naučite Vaših in naših mesarjev malo boljše manire! Seno hočejo imeti napol zastoni, živinska cena je tudi močno padla, a govedino še vedno prodajajo po 100 K kg. Pokličite na pomoč magari Habakuka, da jih nauči krščanske manire. Včasih bi si človek le rad privoščil tudi goveje juhe.

Iz Ruš. Moramo reči enkrat odkrito besedo o naši tovarni za dušik. Res je, da je našlo v tovarni mnogo domačinov zasluzka, a to daleko ne odtehta nevarnosti, ki preti okoliškemu prebivalstvu. Iz tovarne se dviga gost dim ali pravzaprav karbidov prah, ki zavija vso okolico in kviri zrak ter škoduje človeškemu zdravju. Onega zdravega pohorskega zraka s katerim so se prej lahko po našale Ruše, že davno nimamo več. To čuti ne le delavci v tovarni sami, ampak tudi kmetje na polju. Prepričan sem, da bi se temu dalo odpravi na ta način, da bi se preprečilo prosto uhajanje v dimu se nahajajočega prahu ter s tem preprečilo nadaljno nevarnost, ki preti vsej okolici. Pozivljamo merodajne činitelje, da se za to zadevo v interesu narodnega zdravja resno zavzamejo.

Sv. Marjeta na Dr. p. V nedeljo dne 8. julija ob pol 3. uri se je vršil pogreb našega priljubljenega, nepozabnega brata Joška Jarca. Spreveda so se udeležili korporativno vsi bratje Sokoli tukajš. društva; pa tudi bratje iz Maribora so prišli ter ga spremili na zadnji poti. Rajnik nam je bil z dušo in telesom veren brat. Ni se ustrašil žrtev, delal je neumorno pri našem kulturnem društvu, a ne toliko z besedami, temveč z dejanjem, z lastnim dobrim zgledom. Kot tak nam je bil močan steber pri našem kulturnem delu. Usoda ga je odtrgala od naših src za vedno, toda ni nas zapustil popolnoma, njegov duh živi med nami in bo živel, dokler se z njim ne združimo za vedno. Naj v miru počiva!

Rogaška Slatina. V četrtek smo imeli tu na naši pošti skromno, a izredno slavo. Uradni ravnatelj g. A. Dietz je našemu upravniku pošte g. Vladimiru Fabianiju slovesno izročil red sv. Save V. razreda. V toplih besedah je orisal vzorno uradno in narodno delovanje odlikovančev. Vrlemu možu, neustrašenemu bojevniku za narodno in demokratsko misel iskreno čestitamo!

Darujte za »Sklad otroške bolnice« v Mariboru.

Sprehodi po mariborski industriji.

Če bi danes vstal iz groba kak Mariborčan, ki je umrl pred dvajsetimi leti, bi svojega rodnega mesta ne spoznal več. Tam, kjer so bile v njegovem času še zelene trate, se dvigajo v zrak zadrželi tvorniški dimniki, zelena trata je izginila, mesto otrok, ki so nekaj poskakovali po teh tratah, bi srečaval utrujene delavce. Sejm sv. Jožefa je izpodrinila velika tovarna tkanin, svojčas imeni »Križev dvor«, kjer se je točila tako dobra kapljica, da noben voznik ni mogel mimo, ne da bi je pokusil, nudi danes sliko moderne tovarne. Meljski »eksercispalca«, kjer so stari Mariborčani občudovali gibčne kretnje slovenskih vojakov, se je spremenil v gozd tvorniških dimnikov. Maribor je postal mesto tovarn. Zlasti po preobratu so nastajala nova tovarniška poslopja, nova podjetja, kakor gobe po dežju. Kmalu nam bo postalo v mestu pretesno. Tezno, ki je že sedaj industrijsko predmestje, bo postalo center, stanovanja pa bomo morali graditi že pri Hočah, ali pa v Kamnici, kolikor nam hribovje ne bo zapiralo poti. Tak je danes naš Maribor.

Dan za dnem hodimo mimo raznih letvarn, dan za dnem vidimo prevažati razno blago, o katerem niti ne vemo, da se pri nas izdeluje. Tako v interesu javnosti, kakor v interesu industrije je pa je, da se najširši krogi seznanijo s našimi domačimi pridelki in izdelki. Zato si je Mariborski novinarski klub nadel nalogo, da obišče razna naša mariborska podjetja, o katerih bo nato poročal v našem časopisu.

Doslej so obiskali člani novinarskega kluba sledeča podjetja: »Kristal«, »Volta«, pivovarno Götz, tkalnico Doktor in drug, tovarno oblek »Jugoslovanski Lloyd«, tovarno usnja Freund in I. mariborsko tovarno plutovinastih izdelkov.

O tovarni ogledal »Kristal« smo že poročali. O ostalih tvrdkah prinesemo poročila naslednje dni.

Sokolstvo.

O V Studencih kliče Sokolski dom po novi obleki. Steno je že ogledal zob čas in tako silijo na dan skozi odušeno beljenje stari in neprijetni spomini, ko se v njem gospodovali drugi in vzgajali naše ljudi v svoje, nam protivne namene. Njegova zunanja oguljena obleka tem bolj bode v oči, ker stoji dom na prometnem mestu ob progi koroške železnice, kjer se vozi mnogo tujcev proti Celovcu in opažajo razliko med nekdanjimi danes ter sodijo po zunanosti, ker ne poznajo notranjega dela. Kakor večina naših društev, tako se mora tudi Sokol v Studencih boriti z materijalnimi težavami v sedanjih razmerah. Druga društva imajo vsaj posameznike, ki so imoviti in priskočijo v potrebi na pomoč s izdatnejšo podporo. V Studencih pa žal ni niti enega takega mecena. Članstvo obstoja skoraj iz samih delavcev in nekaterih drugih službencev železnice, kateri komaj zmagujejo članarino in o izrednih prispevkih ni niti govora. Kljub vsem težkostem, pa deluje društvo prav marljivo zlasti v mladinskem odseku. Proti večeru se prostorno telovadišče oživi, da je veselje gledati. Da poteka sad svojega smotrenega dela in da dobi prepotrebne sredstev za obnovo doma, v ta namen priredi studenski Sokol danes svoj telovadni nastop. Upamo da bode naša javnost to upoštevala in se bode odzvala vabilu studenskega Sokola z obilnim posetom njegove prireditve. Naj bi prišli tudi tisti, ki navadno ostajajo ob takih prilikah doma, ali pa si drugod preganjajo dolg čas.

Turistika in sport.

: Mariborska koča. Sezona je pričela. Kdor hoče prebiti poletne počitnice v zdravem gorskem zraku, naj si nabavi nakaznico za sobe pri tvrdki Pinter & Leonard. Sobe solčne, zračne z vso opremo. Hrana prvovrstna, postrežba točna. Natančnejše pri omenjeni tvrdki. — Odbor SPD.

: Koča na Klopnem vrhu je oskrbovana. Vino, hrana in ležišče na razpolago vsak dan. Planincem obisk te koče topla priporoča odbor SPD, Maribor.

Renoviranje.

Poleg mestne občine, ki bi lahko tudi ureditve policijskega komisarijata malo zakrila, pa je še vse polno zasebnih hišnih lastnikov, ki nimajo smisla za zunanje lice svojih hiš. Koroška cesta se že od starih časov prišteva med predmestja, a pogledjte jo, zlasti v prvem delu, kako čedno lice ima. Še Aleksandrova cesta se lahko pred njo skrije, posebno, če se spomnimo vnebo-vpijoče podrtije bivšega hotela »Stadt Wien«, sedaj »Wanzenburg« imenovan. Res čuditi se moramo novim lastnikom, da te podrtije še niso odstranili ali vsaj na zunaj popravili. Na vseh kopcih in krajih nas tare stanovanjska beda, tam pa stoje številne sobe prazne. Poleg te grdobije pa kazi Aleksandrovo cesto tudi skoraj cela fronta pred kolodvorom. Prvi utis, ki ga dobi tujec, je navadno merodajen za vso njegovo sodbo o mestu in njegovih prebivalcih. Zato bi pač bile potrebno, da se tudi temu posveča pozornost. Mestna občina je že storila svojo dolžnost ter postavila pred kolodvorom lepo ograjo, ki daje celemu kolodvoru prav čedno lice. Na nasprotni strani pa pogled niso preveč prikupljiv. Od hotela »Meran« na gori do Tomšičevega drevoreda bi bilo potrebno temeljito popravilo. Gospodska ulica je razen par izjem prav čedna. Le tu pa tam se kak hišni gospodar trdovratno drži starih spominov. Glavni trg izgleda kot kaka mešanica. Poleg prepleskanih mladenk je še vedno par očakov ki svoje notranje podrtije tudi na zunaj nočejo zakriti. O starem mestu raj ne govorim, ker bomo morda še dočkali, da se bo našel kak bogat stric iz Amerike, ki ga bo »removiral« ter napravil ob Dravi lep pristan, kakor ga ima skoraj vsako drugo mesto.

in Državno žensko učiteljsiše v Mariboru. Kakor znano, je mariborski obč. zastop — socijalno-klerikalna večina — vsled pomanjkanja prostorov za svoje druge šole ngovarjal proti temu, da bi moral dati na razpolago prostore drž. ž. učiteljsišan. Deželno žensko učiteljsiše je bilo svoj čas ustanovljeno v Mariboru s tem, da se je mestna občina morala obvezati, da mu da brezplačno prostore na razpolago. Ker je to učiteljsiše bilo nemško in je imelo pomembnejši namen, seveda po prevratu ni moglo dalje pri življenju ostati in se je preuredilo v državno žensko učiteljsiše s slovenskim učnim jezikom. V narodnih krogih se je zelo željubo opazilo, da je mestni zastop na britisk klerikalcev hotel onemogočiti to učiteljsiše in se hotel otresti obveznosti, da mu da prostore na razpolago, češ da je to nekaj novega, akoravno je bistvo zavoda isto in le prilagojeno novi nacionalni svobodi Slovencev. Stvar je bila tem mučnejša, ker je to bila voda na mlin nunskega šolstva šolskih sester, ki vzdržujejo privatno učiteljsiše v Mariboru. Naravnost neverjetno se je zde

m Kopanje v Dravi. Po dolgem de-
ževju in hladnih dneh spomladi je na-
stopila sedaj neznosna vročina in me-
ščani, ki jo čutijo še veliko bolj nego
deželani, iščejo hladila v vodi. Mi Ma-
riborčani seveda v precej močni, globoki
in deroči Dravi, ker druge vode nimaj-
mo. Ob Dravi imamo veliko kopališče,
ki je bilo nedavno popravljeno in obnov-
ljeno, tako da se občinstvo ne more več
pritoževati, kakor nekoč. Mnogo naših
meščanov pa kljub temu bojkotira to
nalašč za kopanje določeno mesto ter
daje prednost drugim, včasih tudi skraj-
no nevarnim. Policijska oblast opozar-
ja ponovno, da je kopanje na vsakem
mestu, ki ni kopališče, strogo prepove-
dano in se bodo vsi oni, ki se bodo za-
sačili pri kopanju drugod, strogo kazno-
vali. Posebno pa priporoča starešem, naj
pazijo na otroke. Drava je zahtevala že
veliko žrtev, skrbimo za to, da ne bo
še novih.

Samo Ulčakar.

m Hotel Halbwidl danes jutranji in večerni koncert na hladnem senčnatem vrtu. Okusni sočni guljaž. Najboljše marčno pivo iz pivovarne Götz. Vinske cene znatno znižane. 1750

**Mariborska tiskarna d. d. v
Mariboru.**

Vsled izrednega razmaha raznih od-
delkov pa je sedajšnje poslopje, kjer se
nahaja tiskarna, postalo premajhno,
vsled česar je težko delo centralizirati.
Kakor pa doznavamo, se bo tudi temu
v kratkem odpomoglo s prizidavo.

g Produktna borza v Novem Sadu 13.
julija. Pšenica bačka 410—415, ječmen
240, oves 320, turščica bačka 297—300,
bela 317.50, moka »0« 612—617.50.

Hudožestveniki.

O uspehih hudožestvenikov v Ameriki povzamemo iz berlinskega ruskega

»dnevnik« »Rula« nekaj zanimivih podrobnosti:

Po gostovanju v Parizu je M. H. T. vkupaj 58 članov, stopil dne 4. januarja na ameriška tla. Amerika je za Evropejca res popolnoma »nov svet«. Že sama gledališča! Gledališki prostori se nahajajo skoraj povsod v prvem nadstropju. Okoli njih so restavracije, trgovine, nad njimi zasebna stanovanja. Ameriška posebnost je, da v gledališčih ni garderobe; večina občinstva sedi v povrtnih ali pa jili — v najboljšem slučaju — odloži na stolu. V Newyorku so skoraj vsa gledališča v enem rajonu. Na prvi pogled so podobna vsemu drugemu, le »cerkvi umetnosti« ne. Hudožestveniki so si bili morali oder sami preurediti in ga takoj po predstavi razdreti, ker se je po polnoči pričela v ravno istih prostorih druga predstava.

K popularnosti jim je mnogo pripomogla propaganda, ki jo je vodil ameriški pisatelj Oliver Seyfert, kateri je poznal Hudožestvenike iz svojega večletnega bivanja v Moskvi. Reklama je obstojala v veliki množini knjig, brošur in libretov. Saj je v začetku vladala velika skepsa, ali se bo občinstvo dalo pridobiti za rusko umetnost ali ne. Dosele si ni upalo nastopiti v Ameriki nobeno resno, res umetniško gledališče. Ameriško občinstvo daje prednost music-hallom, ki tekmujejo med sabo po svoji razkošni zunanosti in iznajdljivih atrakcijah.

Ze prva predstava je pokazala, da je bil led prebit. Propaganda je imela srečno roko. Zbral se je cvet njuyorskega občinstva, dasiravno so bile vstopnice po 10 dolarjev. Uspeh je bil tako presenetljiv, da je gledališki podjetnik takoj podaljšal pogodbo še za devet tednov, za 12 tednov pa se je bil pogodil že v Evropi.

Akterju Moskvinu je njuyorsko časopisje takoj v začetku prisodilo genijalnost. Uprav presenečeni so bili nad ensemblom. Stanislavskij je povzročil v ameriški umetnosti revolucijo. Neprestano so ga nadlegovali s prošnjami, da naj sprejme v svoj studio ameriške akterje. Kot kuriozum se sliši, da se je v Newyorku osnovalo zamorsko gledališče in zamorci-akterji so prosili O. L. Knipper-Cehovo, da otvori sezono s »Češnjevim vrtnom«. Uspeh je tem večji, ker Hudožestveniki igrajo v ruskem jeziku.

Najbolj je uspel v Newyorku »Car Fedor«, v katerem igra glavni vlogi Moskvin in Kačalov, potem »Češnjev vrt«, »Na dnu« in končno »Tri sestre«. V provinci je žel nenavaden uspeh »Češnjev vrt«. Razen Newyorka so hudožestveniki igrali tri tedne v Chicagu in dva tedna v Philadelphiji in v Bostonu.

Tisk — največji regulator ameriške javnosti — se je obnesel sijajno. Materialni uspeh je bil izredno zadovoljiv. Sezona je bila zaključena 2. junija. Za to predstavo so bile vstopnice kljub neznošni vročini že jutraj razpečane.

Uspehi Hudožestvenega teatra in K. Čapkove »W. U. R.« so raznesli slovansko ime daleč po anglosaksonskem svetu.

Sport.

S. K. Hašk, Zagreb: ISSK Maribor. Ta nad vse zanimiva tekma se vrši v nedeljo dne 15. t. m. popoldne ob 18. uri na prostoru Maribora v Ljudskem vrtu. Cenjeno občinstvo vabimo, da se za tekmo zanima in si isto ogleda.

Objave.

Š Trgovski gremij mariborske okolice opozarja vse člane, kateri še niso poravnali zvezno doklado za leto 1921 in 1922, da to nemudoma poravnajo. Načelnstvo.

Izpred sodišča.

Surova mladina.

Dne 19. maja sta kopala pri posestniku Leopoldu Kreftu v Ivajncih, okraj Gornja Radgona, tudi 18letni železarski sin Franc Rožman in Jakob Vrščič iz Ivanjskega vrha. Po končanem delu je prišlo v hiši med slednjima do prepira. Konec prerakanja je bil ta, da je dobil Rožman od svojega nasprotnika zaušnico, nakar je zbežal v hišo. Za njim je šel tudi Vrščič, toda domači in ostali delavci so prestregli pretep na ta način, da se zadržali Vrščiča, da ni mogel do Rožmana. Kmalu nato pa je prišel Rožman iz svojega skrivališča v sobo in tamkaj od zadej pehnil z dolgim kuhinjskim nožem svojega nasprotnika v levi bok, ko se je ravno držal z Elizabeto Kreft. Pri sunku proti Vrščiču pa je bila zadeta tudi Kreft v desno roko. Oba poškodovanca sta dobila sicer samo lahke telesne poškodbe, vendar pa je bila ona Vrščiču prizadajana s takim orodjem in na tak način, s čimur je navadno združena smrtna nevarnost. Rožman, ki pravi, da je ravnal v silobranu, je bil obsojen radi hudodelstva težke telesne poškodbe na 8 mesecev težke ječe.

V znamenju kola in noža.

Dne 20. maja popoldne je prišlo v vinotoču Franca Mavrina v Rožičkem vrhu, okraj Gornja Radgona, med viničarskima sinovoma Francem Budjo in Ivanom Klemenčičem do prepira. Klemenčič je trdil, da ga je Budja eno nedeljo poprej pretepel in da je imel Klemenčič za tatove. Navzlic temu pa se je prepir navidezno mirno končal. Toda komaj je odšel Budja od vinotoča in prišel do Popotnikove hiše, že pridejo za njim Ivan in Franc Klemenčič ter 19letni delavec Rudolf Horvat iz Dragotine. Budja se je sicer postavil napadalcem s kolom v roki v bran, vendar pa mu to ni nič pomagalo. Ivan Klemenčič ga je udaril s kolom po glavi, Franc Klemenčič pa z bikovko in Rudolf Horvat mu je zasadil svoj kuhinjski nož v hrbet in sicer s tako silo, da je običal v rami. Poškodbi, prizadajani po bratih Klemenčič sta lahki, ona pa, ki jo je povzročil Horvat, je sama na sebi težka telesna poškodba, ki je postala smrtno nevarna. Horvat, prizna svoje dejanje. Obsojen je bil na 18 mesecev težke ječe. Ivan in Franc Klemenčič pa se bodeta zagovarjala radi lahke telesne poškodbe pred okrajnim sodiščem v Gornji Radgoni.

Mihel Zevaco:

KRALJEV TEKMEC.

(Nadaljevanje in konec romana: Markiza Pompadour.)

Poslovenila: Rosandra.

(Dalje.)

(22)

Le pravi plemenitaši so se res znali vesti proti pravemu geniju kot enak z enakim.

»Pozdravljeni mi, Poisson, pozdravljeni. — Evo, sedite, gospod de Crebillon, — vsikdar se zavedam časti, da smem sprejeti v svoji hiši tako znamenitega in duhovitega pesnika.«

»Gospod,« — je odvrnil Crebillon, katerega niso te pozdravne besede in njih naglas nič vzradostile, — »ta čast je le moja.«

»Torej, dragi naš pesnik,« — je nadaljeval s komaj čuten senco ironičnega zasmeha, — »kaj za zlomka pride v Plutovo duplino tak izvoljen sin dražestnih muz, kot ste vi?«

In železno-sive oči so z ironijo ošlile zdelano, deloma že natrgano obleko Crebillona, potem pa pogledale po razkošni sobani. —

»Gospod moj, jaz vam morem le zagotoviti, da — če sem zašel k Plutu — gotovo in to iz namena, da ga prisilim, da izbljuje, kar je požrl.«

Poet je bil izpregovoril te besede s tako afektirano dobro voljo in tako veseljaški, da puščica ni tako zbolela, kot bi bila drugače in se ni glasila tako nesramno razžaljivo, kot je bila nje vsebina. —

Okroglolični, dobrovoljni Crebillon, njega zanemarijena stara obleka, ki jo je nosil kot vsak gospod svojo najlepšo obleko, — njega priprosto obnašanje, ki ni nikoli bilo nizkотно, in slednjič njegove globoke oči, ki so prosto gledale nasprotnika, — pa gladek, enakodoneč glas, — ki je nehote pričal o velikosti, — to vse je storilo, da že iz početka d' Etioles ni bil dobro razpoložen proti Crebillonu. —

Istčasno pa tudi d' Etioles ni vzbudil drugačnega čustva v Crebillonu, kajti njega rumenkasti revni obraz, zmeraj polzaprte oči, ki so skrivale zenice, ki je v vednem nemiru begala in ni nikdar odkritosrčno zrla, — tenki ustnici, prebogata oblačila in ošabno obnašanje, katerega ni mogel skrivati, kakor tudi neodkritosrčen nasmech vse to je skrajno neprijetno dirnilo rahločutnega pesnika. —

Razlika je bila med obema čustvoma le ta, da je d' Etioles zasovražil Crebillona, ta pa je občutil le gnus in skoraj grozo pred očebnim gospodom.

D' Etioles pa — ali je morda razumel, da je Crebillon s svojo frazo, ki je zvenela skoro kot kak poklon, — hotel omeniti njegove prestopke in nepravilno postopanje? — Skoraj bi utegnilo biti res, kajti hudoben pogled, s katerim je ošlil Crebillona, je bil precej izrazit. —

Vendar je veselo odgovoril:

»Motite se, dragi pesnik, — kajti pri moji veri, kot pravi plemenitaš sem veren občudovalec vaše muze. — In kadar mi njega veličanstvo podeli upraviteljstvo, kakoršnega si želim in katero pridobim gotovo prej ali slej, tedaj se spomnite, gospod Crebillon, da bom srečen, če me izberete za svojega »botrčak«, da vam dam na razpolago vse, kar si va-

ša inteligenca, vaš talent zasluži. — In lahko ste zagotovljeni, da bo moja nakaznica tako velika, da vam bo dovolila prosto vsvarjati vzvišena dela, katerega smemo lahko pričakovati od vas, ako boste prosti vsakdanjih malenkostnih skrbi.«

Ta ponudba je bila pač vabljava za revnega poeta z vedno suhim grlom. Noe Poisson, ki je posebno pazljivo slušal, je že videl pred seboj v duhu kupe in kupe vina, katerega bodeta prijateljem lahko izpila, ko bodeta bila obljubljeno nakazilo zvenecih zlatnikov. —

Ali Crebillon je šlisl v odmevu vabila drug glas, kateri mu je vzbudil pomislek:

»Ej, dragi moj Crebillon, če boš ti le na to nakaznico upal, boš pač od žeje umrl, tako se mi dozdeva!«

In d' Etioles je bil še manj všeč Crebillonu, čeprav se je ta v zahvalo globoko priklonil in z navidezno ponižnostjo in skromnostjo odgovoril:

»Hvala, hvala vam lepa, gospod, in jaz le želim, da vam kralj poveri čim preje upraviteljstvo, katero vaše visoke zasluge gotovo popolnoma opravičujejo!«

»Sem z vašo roko, Crebillon, kajti kakor sem rekel, kralj pač ne bo dolgo odlašal, da nam podeli to upraviteljstvo za sedaj — — —«

»Za sedaj,« — se je zamislil Crebillon. »Malenkosti,« — zdi se mi, da ima tale človeček precej dober tek. — In — Bog mi prizanesi, — govori že sedaj z »mne, kakor sam kralj ali pa njegov prvi minister. Morda pa gospodič tako visoko gleda — — — To bi bilo pa zares zanimivo.«

Glasno pa je pristavil:

»Gotovo, — upraviteljstvo kake province se ne sme zavreči za sedaj, v pričakovanju portfelja, najvišjega nadzorstva ali kaj sličnega.«

Izrekel je te besede tako priprosto veselo in iskreno, s tako zadivljenimi očmi in s tako željo, da je d' Etioles veroval voščitu in želji, pa mu odvrnil:

(Dalje prihodnjic.)

Leseno pohištvo
Zelezno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge

Zavese
Blago za pohištvo
Posteljno perje

po izvanredno nizkih cenah v zalogi pohištva

Karol Preis
Maribor

Gosposka ulica št. 20
(Pirchanova hiša)

Svoboden ogled!
Ceniki brezplačno!

Pristopajte
k Jugoslovenski
Matici.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

predaja

iz slovenskih premogovnikov
velenjski, šentjanški in
trboveljski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah
premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debele

Inozemski premog in koks vsake
vrste in vsakega izvora, ter priporoča posebno prima češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d., centrala v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/II. Podružnica v Novem Sadu (Bačka).

209

Tungstram-ŽARULJA

iz vučene žice - NEPOLOMLJIVA!

Banka išče tekača.

Ponudbe v poštini predal 26, Glavna pošta
Maribor. 1456

Novo!

Novo!

Dežni plašči

od 450 Din. naprej, najnovejši vzorci, pravkar došli. Ve-
lika izbira perila, klobukov, čevljev, dežnikov, palic, na-
hrbtljnikov in sandal po konkurenčni ceni pri 2595

JAKOBU LAH, Maribor, Glavni trg 2.

Galanterija

drobnina, trikotaža

Samo na debelo!

Gaspari & Faninger

Maribor 1047

Aleksandrova cesta 48.

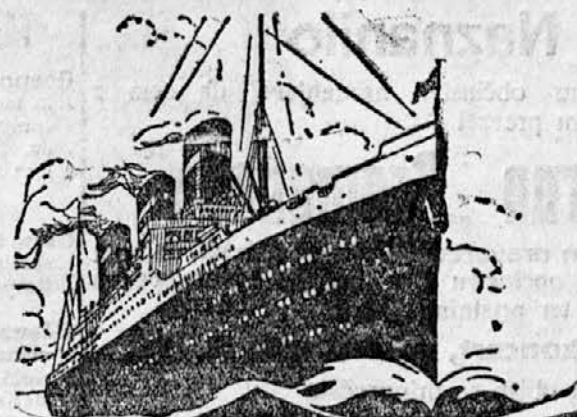
Križevska opekarna

A. Lumir & drug, Ljubljana
nudi 322

vsakovrstno prima
opeko

po konkurenčnih cenah.

Pisarna: Ljubljana, Prule 19.

★
PARNIK

“LEVIATHAN”

59.956 br. reg. ton.

1447

Najmodernejši, največji in najrazkošnejši oceanski parnik
Vse, kar zmora znanost, denar in iznajdljivost, je vteleseno v tem ču-
dovitem parniku. Brezprimerna udobnost v vseh razredih.

Potovanje v NEW-YORK 7. avgusta 1923
potem 28. avgusta, 18. septembra, 8. in 29. oktobra itd. vsake tri tedne
ob torkih iz Southampton-Cherbourg. Podrobnosti na nižje naved. naslovih.

BREMEN - NEW-YORK

Direktna zveza s sijajnimi ameriškimi vladnimi parniki. Neprekosljivi
na udobnosti, snagi in prvostni oskrbi. Hitre in varne ladje

„George Washington“, „President Fillmore“, „President Harding“
„President Roosevelt“, „America“, „President Arthur“

Zahtevajte podrobnejša pojasnila in plovbo listo št. 221.

Najugodnejša prilika za prevoz tovorov.

UNITED STATES LINES

Generažno zastopstvo za Jugoslavijo:

Beograd, Palata beogradske zadruge. — Podružnica v
Ljubljani: Zadruga zveza v Ljubljani.

Slavenska banka d. d., Zagreb**Podružnica Maribor,**

Aleksandrova cesta šte. 11

Delniška glavnica Din 50,000.000—

in rezerve preko Din 12,500.000—

Vloge čez Din 125,000.000—

Podružnice:

Beograd, Bjelovar, Brod n/S., Celje, Dubrov-
nik, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Murska
Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Som-
bor, Sušak, Šibenik, Vršac, Wien.

EKSPozITURE:

Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka,
Jesenice.

Agencija: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

AFILIACIJE:

Ljubljana: Slovenska banka.

Split: Jugoslavenska industrijska banka d. d.

Budapest: Balkan Bank r. t., Vaczi utca 35.

453

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Nogavice

kupite najcenejše pri tvrdki

Anica Traun, Maribor

Grajski trg 1. 1179

Lasna delavnica. **Pohištvo.** Velika zaloga.

Prevsamemo naročila, tudi po načrtu, od
najenostavnejšega do najfinjšega izdelka.
Notranja in zunanja dekoracija. Za obilna
naročila se priporočata

Jagodič in Sajko

mizarstvo in tapetništvo

Rotovski trg 3 MARIBOR Slomškov trg 6

Odlikovan z zlato kolajno. Sodni izvedenec.

1434 25—2

Lovci!

Planinci!

Pristni tirolski lodni

in nepremočljivo blago za
pelerino je došlo.

Franjo Majer, Maribor

Glavni trg 9. 1846

Učenci

z dobrimi spričevali za stavbeno in strojno
ključavničarstvo se sprejmejo. Prijaviti se pri

Splošni stavbeni družbi na Teznu.

Karlo Jetzbacher d. d.

ZAGREB, Vlaška ulica 25. Telefon 4-90.

Mi zastopamo že nekaj časa najbolj znano tvornico

Automat. Guß-Stahlkugel Fabrik

6-3 vorm. Fr. Fischer 1190

ter dobavljamo vse vrste in velikosti

ležajev (Kugellager)

postavno skladišče Zagreb po brezkonkurenčnih cenah.

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

Kataloge pošiljamo interesentom brezplačno.

TELEFON 171

„CROATIA“

TELEFON 171

ZAVAROVALNA ZADRUGA V ZAGREBU
GLAVNO ZASTOPSTVO V MARIBORU

Ustanovljena leta 1884

SLOVENSKA ULICA 2

Ustanovljena leta 1884

Sprejme pod najkulantnejšimi pogoji in po najmodernejših cenikih zavarovanje
sledenih oddelkov: Zavarovanje proti požaru in vlom, proti razbitju šip in
zrcal. Zavarovanja proti telesnim nezgodam. Življensko zavarovanje vsake vrste.
Zavarovanje proti toči. Transportno in valorno zavarovanje. Jamstvo.

3—3

Prospekti brezplačno na razpolago.

1368

Sprejmejo se sposobni
**Zavarovalni pot-
niki in akviziterji.**

Ponudbe na upravo lista
pod „Zavarovalnica“.
1396 3—3

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5

trgovina s hišnimi potrebšči-
nami, emailirano, pločevi-
nasto in ulito posodo, porce-
lanasto, kameninasto in ste-
kleno robo. Na drobno

1386

ARKO COGNAC MEDICINAL

2175

Naznanilo

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem z današnjim dnevom prevzel

kavarno „Promenada“

v Tomšičevem drevoredu. Potrudil se bom, da bom postregel cenj. občinstvu z najboljšim vinom, vedno svežim pivom ter pristnimi likerji.

Dnevno koncert, začetek ob 19. uri.

Za obilen obisk se priporočata

1437

R. M. Matz.

VINO CET

to varna

vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina. Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska c. 1a, II. nadst. 1384

Oglas.

(Nabava zobi).

Na osnovu naredjenja gospodina Ministra Vojnog i Mornarice E. P. broj 3.261 od 1. maja ove godine održat će se na dan 6. augusta 1923. godine u 11 časova pre podne u Intendanturi Dravske Divizijske oblasti u Ljubljani: (kasarna Vojvode Mišića objekt XIV.): Prva javna usmena licitacija za nabavku i isporuku 780.000 kilograma zobi, i to:

za garnizion Ljubljana . . .	310.000	kilograma
„ „ Maribor . . .	310.000	„
„ „ Celje . . .	30.000	„
„ „ Sl. Bistrica . . .	130.000	„

Isporuka zobi po mesečnim partijama franko magacin intendantskih slagališta pomenutih garnizona do 25. novembra 1923. godine.

Kaucija polaže se u gotovom novcu ili vrednostnim papirima po odredbama čl. 88. Zakona o državnim računovodstvu na dan licitacije do 10 časova pre podne na kasi Dravske divizijske oblasti u Ljubljani i to:

Za garnizion Ljubljanski 55.000 Din, za garnizion Mariborski 55.000 Din, za garnizion Celje 5.500 Din, i za garnizion Sl. Bistrica 23.000 Din, ukupno 138.500 Din.

Uslovi po kojima će se ova licitacija izvršiti mogu se videti svakog dana pre i posle podne u kancelariji intendature Dravske divizijske oblasti u Ljubljani i vojnog okruga u Mariboru, Celju i Komande mesta u Sl. Bistrici.

Svaki ponudjač (licitant) obavezan je, da na dan licitacije preda predsedniku komisije pismene svedočanstvo nadležne trgovačke komore o svojim preduzimačkim sposobnostima kao i uverenje o tome, da je svoju radnju prijavio poreskim vlastima i platio porez za tekuće tromesečje.

Iz kancelarije intendature Dravske divizijske oblasti E. broj 9.905 od 27. juna 1923. godine u Ljubljani. 1326

Naročam DNEVNIK „TABOR“

Ime:

poklic:

kraj:

pošta:

Priložite poštno položnico, da pošljem naročnino!

V, dne 1923.

lastnoročni podpis.

Prečrtaj, česar ne želiš!

Izreži in pošlji v odprti kuverti z 20 para znamko na naslov: „TABOR“, Maribor.

Mala oznanila.

Gospodična, ne nad 25 let, ki ima veselje do trgovine se sprejme pri samskem gospodu. Ponudbe pod „Industrija-lec“ na upravo „Tabora“ 1452

Izkušen trgovski pomočnik se sprejme takoj pri A. Požar, Gosposka ulica 4. 1438 2-1

Učenec z dobro šolske naobrazbo se sprejme v specialni trgovini H. Verstovšek, Maribor, Frankopanova ulica št. 31. 1338 4-4

Izobražene mlade pomožne delavke se takoj sprejmejo. „Volta“ d. d. tovarna elektr. žarnic, Maribor. 1443

Hiša, pripravna za trgovino, z lepo brajdo, vrtem in enim oralom njive, je takoj na prodaj. Studeci pri Mariboru, Na Obrežu št. 39. 1445 2-1

Delavnica na prometnem kraju, pripravna tudi za skladišče, se takoj ceno prodaja. J. Bizjak, Koroska cesta št. 1. 1444

Enodružinska vila v št. lju in velika hiša pri Ptuj, sposobna za kovačijo se ceno prodaja. Ponudbe na upravo lista pod „št. 1451“. 1451

Sladkor, kristalni, v originalnih vrečah prevzame pod ugodnimi pogoji v mletih „Mirim“, tovarna čokolade in kakao, Maribor, Prešernova ulica 19. 1449 2-1

Moško kolo, znamka „Puch“, v zelo dobrem stanju, po nizki ceni na prodaj. Naslov v upravnistvu.

Mlatilni stroj in mlin na veter se ceno prodaja. Pod mestom št. 8. 1453

Pijte Yoghurt (bulgarsko kisel mleko), najboljšo osvežujočo in obenem zdravilno sredstvo za bolezni želodca in črevesni katar. Prirejen iz najboljšega mleka lastnih krav. Priporoča se Ivan Hochmüller, Sritarjeva ulica 5. Dahi se nadalje tudi v mlekarji Vršič, Zgor. Gosposka ulica 38 in v delicatesni trgovini Vračarič & Šern, Jurčičeva ulica št. 10. 1454

Oprema za kuhinjo, emailirana, spalnica iz orehovega lesa in razno pohištvo je na prodaj v Studencih, Pekrska cesta št. 3. 1384

Higijenična brivnica se vsem priporoča. Prvovrstna postrežba. Vjekoslav Gjurin, Jurčičeva ulica 9. 1850

Prvovrstna čevljarska delavnica R. Monjac, Maribor, Jurčičeva ulica 9, sprejema vse vrste naročil po meri in vsakovrstna čevljarska popravila. Cene zmerno. Postrežba solidna. 1118 30-12

Vrtne garniture ter posamezne komade, enako tudi druge pletene izdelke, potne košare itd., parfumerija, nogavice, bombaž in razno drobno priporoča po konkurenčni ceni tvrdka I. Baloh, Grajski trg 3. 1184 10-10

Vi dobite poštni paket franco povsod: 1 flit med. konjak, 1 bol. liker Levert, 1 Co-infreanks liker, 1 Triple sec.; vse skupaj samo za Din. 252. Hmeljak i drug, Maribor. 1301

Najlepše srajce, kravate, klobuke, nogavice in ostale modno blago dobite po ugodnih cenah v modni trgovini B. Veseljavčič & Komp., Maribor, Gosposka ul. 26. 1382

Dirkalno kolo, znamka „Bianchi“, takej prodaja Ernest Pahor, trgovec, Vrtina ulica Maribor. 1440 2-2

Spalna soba, nova, z pestelnino, se radi selitve prodaja. Vprašati Cvetlična ulica 27/III, vrata 8.

Napredaj dobro vpeljana trgovina z mešanim blagom na Koroski cesti. Najemina vknjižena. Vicelj, Glavni trg 5. 1433 3-3

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE V MARIBORU CENTRALA V LJUBLJANI

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split in Trst.

Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoče račune proti najugodnejšemu obrestovanju. Provoja vse v bančno stroko spadajoče transakcije in izvršuje posebno borzne naloge hitro in pod najkulantnejšimi pogoji. — Ima prvovrstne zveze v tu- in inozemstvu.

Telefon št. 146 in 258. — Brzojavni naslov: „LJUBLJANSKA BANKA“

Poštni čekovni računi:

Ljubljana št. 11.258,
Zagreb št. 39.068.

Wien št. 180.041,
Praga št. 59.705.

Širite povsod naš list!

VABILO

subskripcijo delnic Mariborske tiskarne d. d. v Mariboru.

Redni občni zbor dne 25. junija 1923 je sklenil zvišati delniško glavnico

od Din. 1.000.000— na Din. 1.250.000—

ter pooblastil upravni svet, izdati 5000 komadov novih delnic po Din. 50— nominalne, glasečih se na ime, pod sledečimi pogoji:

1. Starim delničarjem se pridrži pravica do nakupa ene nove delnice na štiri stare po kurzu Din. 75—.
2. Delnice se bodo izdale v komadih po 1, 10 in 25 delnic.
3. Delnice participirajo na čistem dobičku podjetja od 1. julija t. l. dalje.
4. Kupnino je polno vplačati pri podpisu.
5. Rok za subskripcijo delnic se prične dne 15. julija t. l. in traja do včetega 25. julija 1923.
6. Kot podpisovalnica fungira Slovenska banka d. d., podružnica v Mariboru in podružnica v Celju.
7. Reparticijo delnic si pridržuje upravni svet.

Maribor, v juniju 1923.

Upravni svet Mariborske tiskarne d. d. v Mariboru.